

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

72. ÅRGANG

22. OKTOBER 1960

A V I N N H O L D E T :
LIVSSYN I HVIT FRAKK - ET VINDU MOT GATEN - PRO-
FESSOREN OG KRISTENDOMMEN - FILM - HVA ER SANN-
HET? - AV ÅRETS NYE BØKER - BLIKK PÅ TIDEN - UTLANDET

NR
20

NESTE NUMMER UTKOMMER 5. NOVEMBER 1960

MISJONSSØNDAGEN

Søndag 23. oktober er Kirkens misjonssøndag, og kollekten i alle bispedømmets kirker og offentlige kapeller tilfaller Foreningen for troens utbredelse.

SØNDAG 6. NOVEMBER - ALLEHELGENSFEST

tilfaller kollekten i alle kirker og kapeller
bladet ST. OLAV

INNBETALINGSKORT

blir nå sendt alle som skylder kontingent. På forhånd takk for snarlig innbetaling.

VOR FRUE HOSPITALS SYKEPLEIESKOLE

opptar nye elever januar 1961. Plan og søknads-skjema ved henvendelse til skolen, Oslo 33

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Bergen
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Arendal
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	} Hammerfest
St. Torfinns Klinikk, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	
St. Theresia kirke	} Hønefoss
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	} Tromsø
Bispegården	
St. Olavs Kirke, Bispegården	
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	
	} Trondheim
	} Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

Abortus Provocatus

særtrykk av ST. OLAV
leveres gratis fra eksp.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 2. november: Rekviem-messe i St. Olavs kirke kl. 19.
Pakkeauksjon i foreningslokalet. Alle bes om å ta med en pakke.

Søndag 6. november: Felleskommunion.

Er Deres familie tilstrekkelig trygget?
Hos oss får De den forsikringsform
De har behov for

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00
OSLO

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 23. OKTOBER, 20. s. e. Pinse:
Ep. Efes. 5, 15—21. Ev. Joh. 4, 46—53.
Mandag: Rafael, erke-engel. Tirsdag,
onsdag og torsdag: Ferialdager. Fredag:
Simon og Judas Taddeus, apostler. Lør-
dag: Vår Frues Lørdagsmesse.

SØNDAG 30. OKTOBER, 21. s. e. Pinse
og Kristi Kongefest: Ep. Kol. 1, 12—20.
Ev. Joh. 18, 33—39. Mandag: Feri-
aldag. Tirsdag: Allehelgensdag. Onsdag:
Minnest om alle døde. Torsdag: Feri-
aldag. Fredag: Karl Borromeus, bisk. og bekj.
Lørdag: Vår Frues Lørdagsmesse.

SØNDAG 6. NOVEMBER, 22. s. e. Pinse:
Ep. Filipp. 1, 6—11. Ev. Matth. 22,
15—21.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLISKE BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: St. Olavs kirke,	7.00	11.00
Akersveien 5. Biskopen og prestegården	8.30	
425287. Sogneprestkontoret 414161	9.45 m. eng. pr	
St. Hallvards kirke, Fransiskanerne,	8.30	10.30
Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	19.00	
St. Dominikus kirke, Dominikanerne,	8.15	11.00
Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	9.30	
Vår Frue Villas kapell, Montebello,	—	8.30
Ullernchausséen 52, tlf. 558121		
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimv. 309,	—	9.00
tlf. 21 25 87		
ARENDAL: St. Franciskus kirke,	8.00	10.45
Tyholmen, tlf. 2209		
BERGEN: St. Pauls kirke.	8.00	10.30
Christiesgt. 16, tlf. 15410	9.00	
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke,	8.30	10.30
Cappelensgt. 1, tlf. 832019		
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke,	8.30	10.45
Kongensgt. 9, tlf. 1438		
HALDEN: St. Peters kirke,	8.00	10.45
Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168		
HAMAR: St. Torfinns kirke	8.30	11.00
Torvgaten 113, tlf. 23751		
HAUGESUND: St. Josefs kirke.	8.30	11.00
Haraldsgt. 21, tlf. 3195		
HØNEFOSS: St. Theresia kirke.	8.00	10.30
Vesterngt. 5, tlf. 266		
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke,	8.00	10.30
Kirkegaten 3, tlf. 24225		
LILLEHAMMER: Mariakapellet,	—	10.00
Weidemansgt. 3, tlf. 51650		
LILLESTRØM: St. Magnus kirke,	8.30	11.15
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke,	7.45	10.45
Sverresgt. 26, tlf. 50793		
STABEKK: Jesu Hjerter kapell,	8.40	10.40
Nyveien 17, tlf. 53 77 35		
STAVANGER: St. Svithun kirke,	8.00	10.30
Dronningensgt. 8, tlf. 25534		
SYLLING: St. Hallvards kapell,	—	—
tlf. 849028 (Drammen)		
TØNSBERG: St. Olavs kirke.		10.45
Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49		
St. Olavs kapell	8.00	
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke,	8.30	11.00
Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd.	19.00	
tlf. 21214		
St. Elisabeth Hospitals kapell,	6.15	—
Ila, tlf. 20221		
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke,	8.00	11.00
Flintegaten 5, tlf. 2779		
MOLDE: St. Sunniva kirke.	8.30	11.00
Parkveien 23, tlf. 1100		
ÅLESUND: Vår Frue Kirke,		11.00
Norvesund, tlf. 3066		
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94.	8.15	10.30
Biskopen og prestegrd. tlf. 3604		
St. Elisabeth hospital,	6.20	—
Mellomveien 15, tlf. 63		
BODO: St. Eysteins kirke,	8.15	10.30
Hernesveien 22, tlf. 21783		
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke,	—	10.30
Strandgt., tlf. 1392	19.00	
HARSTAD: St. Sunniva kirke,	8.00	10.30
Skolegt. 4, tlf. 1205		

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86

LIVSSYN I HVIT FRAKK

På enkelte radikale hold skal man ha seg frabedt at «svartkjolene» tukler med menneskers livssyn. Til gjengjeld har man der ofte en desto klippefastere tillit til den hvite frakk. Nå er leger i det store og hele ytterst nøkterne og objektivt innstilte mennesker, som vokter seg vel for å gå forkynnende utenom sitt fagfelt. I tilfelle denslags overhodet interesserer dem — og det må det jo ha lov til — legger de omhyggelig den hvite frakk av, før de taler i imperativ om livsverdier.

Der finnes unntagelser fra denne regel: Leger som ut fra sin vitenskap vil felle verdi-dommer når det gjelder menneskelivets mål og mening. Det kommer de ikke godt fra. Et eksempel på dette finner De vurdert annetsteds i dette nummer av «St. Olav». Nok et eksempel kommer til oss fra Danmark.

I vårt sydlige naboland har overlege *J. Fabricius-Møller* gjennom en drøy menneskealder iherdig forfektet omtrent de samme synspunkter som herhjemme har vært fremmet av helsedirektør *Karl Evang*, når det gjelder seksuell folkelykke. Begge er de sosialt bevisste menneskevenner. Begge har de utført et såre nødvendig pionérarbeide når det gjaldt opplysning om en side av menneskelivet som før ofte var begravet i grov og farlig uvitenhet og livshemmende fordommer. Men beslektet er dessverre også de nærsynte og virkelighetsfjerne forestillinger hos de to nidkjære leger om hva som *bøter* på tingenes tilstand. *Fabricius-Møller* slo det for sin del nylig — for tusende gang — fast i en kronikk i dagsavisen «Information»: Skal man oppnå et lykkelig og mer harmonisk samfunn, må seksuallivet gjøres til noe absolutt 'åpent', på linje med for eksempel biblioteksarbeide, kolonialhandel eller sementstøpning. Enhver tale om *synd* i forbindelse med samliv utenfor ekteskapet må avvises som skadelige vrangforestillinger. Forkastelig blir samlivet bare dersom forholdet resulterer i et uønsket barn, eller ved stadig nye forhold. Overlegen slår dernest — nokså inkonsekvent — fast at ungdommen ikke bare har rett, men plikt til samliv før ekteskapet, for å konstatere om de «passer sammen». Hva foreldrene angår, får de beskjed om at det er *umoralsk* av dem, dersom de forsømmer å gi sine barn detaljert anvisning på befruktningshindrende midler og metoder fra 15-16-års alderen av!

Og så venter man jo på at en ganske alminnelig far eller mor med sunn fornuft reagerer på urimelighetene. I Danmark ventet man ikke lenge. I et tilsvarende journalist *Inger Lauridsen* et klart uttrykk for hva som skjer med disse radikale skrivebordstesene i det øyeblikk da mennesker med foreldreansvar kobler hjerte og forstand til. Og noen av hennes refleksjoner treffer så midt i blinken av hva vel også mange *norske* foreldre må ha tenkt over en viss type seksualpropaganda at de fortjener lesere også hos oss:

«Trett, trett — det er hva en blir av å høre den kjente melodien for tusende gang! Selvfølgelig ville ingen av oss foreldre akkurat bry oss om å la våre barn dra like så livsfarlig og latterlig uvitende ut i livet som det skjedde i vår egen viktorianske barndom. Men det beklemmende ved å få den evindelige leksen servert enda en gang er nettopp å se at en *lege* kan handle så psykologisk!

Takket være de senere års omsegripende seksual-gjennomtrekk — den selvsamme åpenhet som overlegen anbefaler så varmt — har man for det første bragt de oppvoksende frem til en så tidlig fysisk kjønnsmodning at deres sjelelige modenhet slett ikke holder tritt med trangen til å befatte seg med det seksuelle i praksis.

For det annet: Er det da helt unngått overlegens oppmerksomhet at det sjelelige, som han selv anser for å være det viktigste ved seksuelt samliv, trives like dårlig i seksual-gjennomtrekk som en orkidé på en skøytebane? Det er nesten utrolig at denne erfarne sjelesorger vet så lite om erotikkens vesen at han tror den vinner ved å miste sitt klassiske skjær av mystikk — av jakt og blomsterduft og lukkede dører. Hvor mange gjennomsnittsdansker har overskredet sytten års alderen uten å se seg omkring og finne ut at forelskelse uten unnselse gir en like blekkrød smak i munnen som en jeger ville få ved å se sitt vilt haste av sted for å ta oppstilling foran geværet som en fotomodell foran kameraet?

Moral er i dag omtrent det uartigste ord en kan anvende i forbindelse med seksualliv, for den trofaste garde av seksual-gjennomtrekkens forsvarere har hatt ordet tilstrekkelig i sin makt til å få det omgitt av en duft av

(Forts. s. 314)

Ungdommen — omgitt av nærsynte rådgivere.

Bibliotekaren for Niels Stensen-biblioteket, det katolske informasjonssentret vis-à-vis St. Ansgars Kirke i Bredgade i København, er ingen amatør i faget. Inge Müller er biblioteksutdannet, og skjøtter til daglig sin stilling i det danske Statens Bibliotekstilsyn, med boklån bibliotekene imellem som sitt speciale. Det er i sin fritid at hun arbeider for NSB (hvilket altså her, for én gangs skyld, ikke betyr Norges Statsbaner), og hun sier selv: Det er så givende og interessant at det avskrekker meg ikke å gå løs på bøker igjen, etter arbeidsdagen på kontoret. Noen annen lønn enn vissheten om at biblioteket fyller et tomrom og gjør en innsats i andre menneskers åndelige vekst og liv, har hun ikke. Men det beste arbeide i Kirken utføres da også av mennesker som synes at den overbevisning er en stimulans og en glede.

THOMAS (VAGN) HANSEN

er den foreløpig yngste tilvekst til de dominikanerpatere som har sitt virke i København, med Sct. Andreas-sognet i Charlottenlund som utgangspunkt. Han er født i 1922, trådte i 1954 inn i Dominikanerordenen, og fikk som alle de nordiske dominikanere sin utdannelse i studieklostret Le Saulchoir ved Paris.

På Niels Stensen-biblioteket sikrer han det geistlige råd og nærvær, ikke minst når lesningen fører videre til en personlig kontakt, for mennesker som vil lære Kirken å kjenne, og som har flere spørsmål enn selv gode bøker kan besvare.

I dette intervjuet med «St. Olav»s medarbeider svarer bibliotekar Inge Müller og pater Thomas Hansen på spørsmål om dette særlige apostolat, som sikkert bekrefter meget av det våre egne Fransiskanere erfarer med sitt Franciskus-sentrum i Bergen. Men hva med Oslo? Burde ikke nå planene for et katolsk lese- og informasjonssentrum i vår hovedstad så smått snart begynne å ta form?

ET VINDU

NIELS STENSEN-BIBLIOTEKET

Legfolkets innsats i Kirkens liv finner stadig nye, og mer utadvendte former. Den sosiale innsats — som i vår egen Franciskushjelp — er én — Brevskolen er en annen. Flyktningehjelpen en tredje. Og en fjerde er den type bok- og informasjonstjeneste som britene kaller *open door* — «Den åpne dør», og som her hjemme har funnet sin første virkeliggjørelse i Franciskus-sentret i Bergen.

I 1948 reiste en dansk bibliotekar, Marie Louise D' Auchamps på en studiereise til USA, og benyttet anledningen til å starte en innsamling av katolsk litteratur med henblikk på et utlånsbibliotek hjemme i Danmark. Det ble åpnet i januar 1954, og fikk navn etter Niels Stensen, Danmarks store katolske biskop, naturvitenskapsmann og humanist på «Mot-reformasjonens» tid, som kanskje en dag blir æret som helgen av Kirken.

«MAN TAGER . . .»

I København har utlånsbiblioteket — i motsetning til i Bergen — vært et typisk *legmanns-initiativ*. Og hvordan går man så frem? Det kan vel variere noe, men her er ihvertfall oppskriften fra København:

Man tager

- en grunnstamme bøker,
- et sentralt beliggende lokale, med (NB!) vindu mot gaten,
- en gruppe innsatsvillige mennesker.

Det hele røres godt ut i tålmod og oppfinnsomhet og varmes over en sterk ild av begeistring og omsorg for nesten. Bestroes med biskopelig godkjennelse og støtte, og serveres — varmt! — for offentligheten.

I Niels Stensen-biblioteket begynte de med en samling på 1 000 bind, vesentlig engelsk-sproglig litteratur. Litt etter litt har de så bygget samlingen ut, til den i dag teller 4 000 bind. Gavene fra Amerika har fortsatt, forteller frk. Müller. Og endel har de selv kjøpt inn, særlig nordisk litteratur.

— Hvor kommer pengene til innkjøp fra?

— Ja, De sier noe. En og annen privat gave får vi. Dessuten har vi 300 betalende abonnenter som hver bidrar med 5 kroner året mot å kunne låne fritt. Men budsjettet er et lite permanent mirakel.

— Og personalet?

— Er frivillig og ulønnet. Foruten bibliotekaren — meg selv — er det så pater Hansen og en ung legmann. Oss imellem fordeler vi åpningstiden, som er 4 dager i uken fra klokken 16 til 19. Hittil har vi hatt det for trangt, særlig er leseværelset for lite. Men nå flytter vi ovenpå i samme hus — da skal det bli bedre. Da vil vi også kunne arrangere mindre studiesirkler og samtalemøter. Vi håper å kunne beholde vinduet mot gaten — det er viktig.

ET MØTE MED MENNESKER

— Fortell litt om de mennesker som ferdes i biblioteket, frøken Müller.

— Vi må da vel først nevne bibliotekets venner — de som støtter oss med penge- og bokgaver. Noen har gjort det til en vane å kjøpe bøker som de selv leser, og så lar

MOT GATEN

TEKET I KØBENHAVN

gå videre til oss. Det monner! Så er det en gruppe — vesentlig katolske bibliotekarer — som bestrider halvdel av husleien. Men en meget stor del av låntagerne er ikke-katolikker.

— Som simpelthen stikker innom når de rusler forbi?

— Også det. Men svært mange har hørt et eller annet katolsk foredrag, radioprogram eller lignende, eller de kjenner en som er katolikk. Så vil de vite mer, uten derfor straks å oppsøke en katolsk prest. Og boken er jo diskret!

— Det er altså ikke så meget en personlig kontakt?

— Jo, også det. En god del vil snakke med oss, om hva de søker i bøkene — og hvorfor. Vi svarer på spørsmålene så godt vi kan. Ofte utvides kontakten til undervisning hos en prest.

— Stiger utlånet?

— Ja. Siste år hadde vi ca. 2 000 utlån. Og det er morsomt å konstatere at de som kommer er et betryggende bredt utsnitt av befolkningen, fra gymnasiaster til husmødre. Det innebærer jo at behovet veksler fra det eksklusive — Maritain's estetikk! — til det helt dagligdage. — Som populære første-innføringer i katolisismen.

— Men dette gjelder altså bare København?

— Nei, vi har måttet åpne muligheten for postlån, idet både private og provinsbibliotekene kan bestille hos oss. Som regel kan vi skaffe alt de ber om av katolsk litteratur. Kniper det, får vi ofte hjelp hos dominikanerne i Ordrup, som har et ypperlig bibliotek.

— La oss tenke oss, frøken Müller, at jeg var en ikke-katolsk student som stikker inn for å få «noe om den katolske kirke» — altså en førstegangs opplysning, utover det høyst nødtørftige og ofte forvrengte, som jeg fikk på skolen. Hva ville De så anbefale?

— Det kan jo avhenge litt av hvilket temperament De røber, ler bibliotekaren. — Men mon ikke pater Lutz' «Den katolske religion» ville passe? Vi ser ihvertfall at mange finner seg godt til rette med den. Ellers er der — for dem som leser engelsk — den utmerkede «Theology for Beginners» av Sheed. Schindler's «Katolicisme» er også et funn.

— Er der også ikke-katolske forfattere, når det gjelder rett og slett å si hva kristendom er?

— Ja bevars. Jeg anbefaler for eksempel gjerne anglikaneren C. S. Lewis — han med «Djevelen dypper pennen», vet De.

SURT OG SØTT

— Går det tilbake med de gamle guder? Hva med Chesterton, for eksempel?

— Han har selvfølgelig sin menighet fremdeles, men det er ikke så få som finner hans paradokser trettende — ihvertfall i store doser. Vi er så uvante her nord med religiøst fyrverkeri.

— Og Robert Hugh Benson?

— Hans religiøse bøker — «Kristi vennskap» og «Kristus i Kirken» har fremdeles meget å si mennesker. Johannes Jørgensen's «Mit Livs Legende» er også i vinden, enda så tidsbestemt man skulle tro den var. Thomas Merton leses meget. Ellers leses Peter Schindler av mange. Han er jo også utrolig allsidig i sitt forfatterskap, og så er hans stil og tone så deilig dansk og hjemlig. Mange føler, at slik må nå engang vi ha det. Ikke minst gjelder det hans prekensamling — «Dette hellige Evangelium».

— Tyskere?

— Først og fremst Guardini, om liturgien og bønne, og Karl Adam, om Kirken. Ellers er mange glad i jesuitten Richard Gräf's små bøker om det indre liv, som også foreligger på dansk.

— Hva med romanforfatterne?

— Bruce Marshall er en sikker suksess — hans folkelige skotske prester — Father Smith og Father Malachy — har mange gode venner på grunn av sin blanding av fromhet og vidd. Dessverre er Marshall beskere i sin siste roman. Graham Greene kan ikke alle ta — det er jo mer spesielt. Av Sigrid Undset går særlig romanene, også nutidsromanene. Evelyn Waugh virker derimot lett for subtil.

— Er der interesse for liturgi?

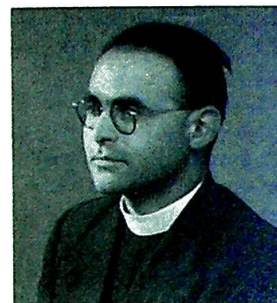
— Ja, adskillig. Men vi savner en helt ny bok på et nordisk sprog. Liturgien er jo i full utvikling for tiden. De gamle, solide verker, Pius Parsch, pater Lutz' «Kors og Alter» og Schindler's «Liturgi» har fremdeles sine lesere.

Sier Inge Müller, der hun ser ut gjennom et vindu mot et av Københavns gamle promenadestrek, midtveis mellom Sentrum og Østerbro. Ikke så få haster forbi hennes bokvindu til og fra arbeidet. Andre merker seg det under rusleturen søndag ned mot Amalienborg. Hennes bøker kler den fornemme Bredgade, preget som den er av ambassader, motehus, antikvitetshandlere, små paléer og røkelsesduft fra både katolsk og greskortodoks kultus.

(Forts. neste side)

Professoren og kristendommen

Professor (i psykiatri) Gabriel Langfeldt er en av stifterne for det nå fire år gamle «Human-Etisk Forbund i Norge», og har i skrift og tale ofte og gjennom skarpt formulerte meninger beskjeftiget seg med livs-synsproblemer. Kristendommen har han en heller kort forståelse av, og selv det han forstår synes han ikke å like. I hans øyne er den — som han selv uttrykker det — «inhuman i sitt prinsipp». Det fremgår med all tydelighet av hans argumentasjon i en artikkel om «Kristendom, personlighetsutvikling og sinnets helse» i tidsskriftet «SAMTIDEN»s siste nr. (7). «ST. OLAV» har bedt pater Albert Raulin om å vurdere noen av de feilslutninger professoren hengir seg til i omtalen av den kristne moral.

Hva er det som — gang på gang — klikker i professor Gabriel Langfeldts forståelse av kristendommen? I sin artikkel «Kristendom, personlighetsutvikling og sinnets helse» vedgår han villig sin aktelse for overbeviste kristne som er nådd frem til en indre harmoni: «Jeg har den dypeste respekt for høyverdige kristne personligheter hvor en sådan harmoni eksisterer. På humanitær basis har jeg også respekt for dem som nyttige mennesker», skriver han. Ikke desto mindre tvinger han oss til å spørre om hans respekt rekker så langt at han virkelig undersøker de kristnes selvforståelse og vurderer kristendommen ut fra denne selvforståelse, snarere enn ut fra de rene misforståelser.

Professor Langfeldt samler selv ett av sine hovedmomenter i denne konklusjonen: «Den kristne dogmatiske oppdragelse støtter seg prinsipielt på det autoritære system og medfører dettes svakheter. Det innebærer faren for at moralen vesentligst blir en plikt-moral, som vanskelig kan innforlives i den moralske bevissthet uten å komme i konflikt med fornuf-ten.»

Hva er det som er riktig og hva er det som er galt her, dersom man virkelig bedømmer kristendommen ut fra dens faktiske vesen? Selvfølgelig er det sant, at dersom — eller i samme grad som — den kristne dogmatiske oppdragelse støtter seg prinsipielt på et rent autoritært system, vil den også måtte medføre dettes svakheter. Og da blir Langfeldts resonnement fullt gyldig. Men gjør den det? Forstår professoren den kristne oppdragelses grunnlag rett?

Langfeldt setter to slags moral opp mot hverandre, nemlig den «autoritære» og den såkalte «kollaterale» (dvs. hvor oppdragelsen baseres på samarbeid med andre mennesker). Han er klar over at stort sett gjør både de autoritative krefter og de kollaterale seg gjeldende under oppveksten, det er som oftest et spørsmål om hvilken tendens som dominerer. Så langt er alt vel. Man må gjerne definere disse to oppdragelsesformer som rene typer, bare man husker at de i virkeligheten aldri foreligger uten å være blandet sammen. Men der hvor Langfeldt løper løpsk, det er nettopp der hvor han går ut fra som fra en selvfølge at den kristne oppdragelse, i samme grad som den ikke begrenser

LÅNTAGEREN - EN SØKENDE

Slik skriver en låntager i et brev: «Deres navn har jeg dessverre glemt — men dette forhindrer heldigvis ikke at jeg alligevel vil prøve at nå Dem og si Dem tak. Jeg har vært meget glad for de bøger jeg har lånet på biblioteket og de hyggelige ord jeg alltid fikk med på vejen. Jeg føler at jeg har fundet vejen frem til det jeg har søgt — det har hjulpet og støttet mig både i medgang og modgang. Brevpapiret virker så koldt, mine ord så tomme — men jeg ville gjerne takke Dem . . . »

Mange av dem som oppsøker biblioteket er ikke bare nysgjerrige eller leseglade mennesker. De søker, mer eller mindre bevisst, et livsinnhold — et fast punkt i tilværelsen. Det kan ikke bøker alene gi dem. Men de kan vise veien.

Dette vet pater Thomas Vagn Hansen, der han jevnlig sitter «vakt» i biblioteket og svarer på mange spørsmål.

— Er det noen særlig type mennesker De kommer i nærmere kontakt med, pater Hansen?

— Nei — det er såmen alle slags mennesker. Det kan være en ung pike som skal gifte seg med en katolikk, og vil sette seg litt inn i hva han faktisk tror på. Eller det

kan være som den lille damen fra Frelsesarméen som etterhvert hadde spesialisert seg på å lese alt hun kunne oppspore om Det hellige land. Mens hun gikk her og leste og lånte bøker hadde hun møysommelig spart opp 3 000 kroner som skulle være til en Palestina-reise. Og så — ga hun forleden pengene til en ung familie som trengte en leilighet og ikke kunne stille innskuddet.

— Mange venner altså?

— Å, ikke bare det. Her kommer også en dame som utrettelig skjeller ut den katolske kirke. Men hun kommer igjen, og leser og leser. Så vi får se.

— De mener det er viktig, dette, at der også er en prest for hånden i et slikt informasjons-sentrum?

— Absolutt. Mange blar i våre bøker etter svar som bare kan gis i en samtale — med henblikk på deres personlige situasjon. Vi gjorde en interessant oppdagelse her på biblioteket, da vi over et tidsrom av 4—5 måneder noterte tallet på de daglige besøk. Det var påfallende større besøk nettopp de dagene da presten var der. Det er en fengslende form for prestegjerning — her kan man gang på gang føle seg som et redskap. Og det var jo meningen — ikke?

seg til det han kaller *det humane innslag* i Jesu lære, må identifiseres med den «autoritære» type i så å si rendyrket form. Dermed mener Langfeldt ganske enkelt enslags dressur, slik som det fremgår av følgende uttalelse: «Maktbud fra strenge, lite følsomme foreldre, fra Stat og andre autoritære institusjoner og selvsagt fra irrasjonelle krefter som Gud og eventuelt andre transcendentale begreper, kan aldri godkjennes i barnets moralske bevissthet» (s. 404).

Det synes ikke å falle Langfeldt inn, at menneskets moralske bevissthet, selv barnets, også kan oppdage en orden hvor alt ikke er likestillet, men hvor der finnes en myndighet, en autoritet, for eksempel skaperens. Det er med andre ord ikke så vanskelig som han tror å gi lydigheten en moralsk status. Han opererer hele tiden som om der ikke hos mennesket fantes noen evne til frivillig, og i anerkjennelse av en høyere virkelighet å underordne seg denne virkelighet, som om til og med denne underordning ikke var det eneste tilfredsstillende for et rasjonelt vesen. Det er selvfølgelig helt riktig at dressur ikke har noen moralsk relevans. Men er det virkelig ukjent for Langfeldt at mennesket kan innse det fornuftige ved pliktens og lydighetens vei? For å blande kortene sammen skriver han i samme åndedrett om «strenge, lite følsomme foreldre, stat og andre autoritære institusjoner» og «irrasjonelle krefter som Gud og eventuelt andre transcendentale begreper». Men de kristnes erfaring går nå engang ikke ut på å skjære alle disse størrelser over én kam! Kristenmennesket har ikke det samme syn på «strenge, lite følsomme foreldre» som på Staten, og ikke det samme syn på Staten som på Gud. En viss lydighet kreves i hvert av disse tilfelle, men hvor tilpasset nyansert blir den ikke i hvert enkelt av disse tilfeller!

En sann kristen oppdragelse befinner seg i virkeligheten hinsides Langfeldts dilemma om en «autorativ» eller en «kollateral» metode. For Gud eier myndighet og gjør sin autoritet gjeldende som menneskenes skaper, men han «dresserer» oss ikke, han respekterer vårt menneskeverd, selv når vi ikke kan unnvære ham.

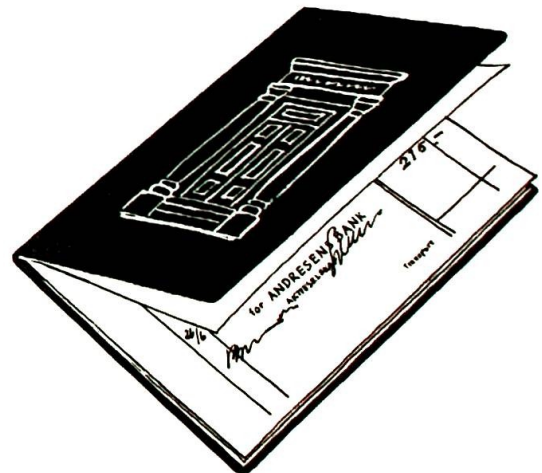
Karakteristisk er følgende uttalelse av Langfeldt: «Et menneske som skal kunne utfolde sine anlegg fritt, må ha troen på at han kan gjøre det ved egen hjelp og som et fritt handlende menneske.» Langfeldt blander her sammen to vesensforskjellige ting: som kristne er vi enige i at et menneske ikke fritt kan utfolde sine anlegg uten tro på at han kan gjøre det som et fritt handlende menneske. Man behøver ikke å være særlig lærd for å forstå dette, og den katolske kirke har i hvert fall for sitt vedkommende alltid kjempet for det menneskesyn som nettopp verner om mennesket som fritt handlende. Men det betyr på ingen måte at vi *ved egen hjelp* kan nå frem til de mål som er satt oss, i og med at vi blir født til denne jord som mennesker. Kristendommen mener at alene, ved egen hjelp, kan ikke mennesket frelses fra sin moralske misere. Men den vet også at mennesket ikke kan frelses uten selv å gjøre bruk av den frihet som preger dets vesen.

De overbeviste kristne som har nådd frem til «harmoni» får altså av professor Langfeldt lov til fortsatt å være kristne. De andre, derimot, burde «for sin selvrespekts skyld melde seg ut av statskirken» (s. 408), og alle de som ikke er personlig overbevist om at den kristne religion er den eneste som kan vise veien til sannheten, burde slutte opp om det human-etiske livssyn (s. 412). Så langt strekker altså Lang-

feldts respekt for de overbeviste kristne seg. Men mon han har tenkt over at mange av disse overbeviste kristne er nådd frem til sin overbevisning gjennom kamp med seg selv og med virkeligheten omkring seg, at deres harmoni har vært dyrekjøpt og at deres utvikling frem til denne harmoni kanskje er blitt gjort mulig av det kristne fellesskap som de har vært tro imot? Professor Langfeldt ville gjerne ha oppsnappet dem på veien for å samle dem i den human-etiske falanks. Mener han da at det overhodet er gitt oss mennesker å nå frem til en harmoni som ikke er bygget på disharmoniens overvinnelse; som melder seg bare når vi går bort og blir human-etikere? Og med hvilken rett regner han med at alle disse ikke-overbeviste kristne uten hykleri og uten å komme i konflikt med sin samvittighet vil kunne hylde de human-etiske dogmer? For det er jo også et *dogme* at mennesket kan utfolde sine anlegg fritt *ved egen hjelp*. Vi beklager med professor Langfeldt og åpenbart mer enn ham at så mange kristne ikke er overbeviste nok, at deres tro er for meget av en vanetro. Men er det nå så aldeles sikkert at selv disse mennesker, når alt kommer til alt, ikke synes at de kristne dogmer svarer adskillig bedre til den virkelighet de lever i, enn de human-etiske dogmer gjør?

Professor Langfeldt mener åpenbart at man kan finne et felles etisk grunnlag som alle mennesker med en god vilje må kunne bygge på, så det blir et fruktbart og positivt samarbeid utover rase-, konfesjons- og grenseskiller. Det er jo sant. I samme grad som man kan regne med en naturlov, som tross alt er risset inn i menneskehjertet fordi det er en del av den menne-

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

naftalin og støvet plysj i den alminnelige bevissthet. Men i sunt tenkende mennesker lever — i dag mer enn noensinne — en spirende, om ennå spe og kuert forvissning om at nettopp moralen er det som kunne trenges for å gi det erotiske liv glød og opplevelse. Hva er det annet enn den gamle sannhet om at det som koster noe er mer verd enn det som er gratis?

Men det er såmenn hverken overlege Fabricius-Møller eller resten av gardens skyld at så mange nasjoner har fått elskovens vesen i vrangstrupen — først gjennom den viktorianske ytterlighet og nå gjennom den motsatte. I Italia kan man ofte oppleve at de unge vordende ektepar lar soknepresten velsigne ektesengen før bryllupet, i håp om at samlivet skal bli til gavn og glede. Men i Nord-Europa har der i slektledd ruget et klatmt og grå-melert tåkeslør over synet på erotikk — en livsfjendtlig puritanisme som *måtte* resultere i sin motsetning. Annerledes er nå menneskene engang ikke.

I dag er vi plaget av tømmermenn etter denne kuvending — under alle de himmelstrøk i den siviliserte verden hvor den katolske kirkes livsbekreftende syn på kjærligheten og kjønnet er satt til side. Kirkens positive syn på den jordiske kjærlighet har samme rot som dens hengivenhet for den himmelske, og som dens fruktbare tilskyndelse til cølibat. For Kirken verner om alle nyanser i farveskalaen — unntatt den grå. Men en begrepsforvirring uten like herjer i de land hvor barnet er kastet ut med badevannet: Idag er det mer enn noensinne nødvendig for oss foreldre å holde hodet kaldt og hjertet varmt midt i stormløpet mot de unges sjeeliv og moral, fra alle velmenende, kortsynte reformatorers side.

Opplysning skal de minst av alt komme til å mangle, selv om de ikke skulle være så heldige å leve livet på landet, i naturlig, daglig kontakt med forplantningens rytme hos dyrene. Men der skal gås stillferdig i dørene. Og problemet skal ikke ligge og dirre i atmosfæren ustanselig — i *tenårs*-perioden er det mer enn noensinne påkrevet at tankene og fysikken har nøytrale tilfluktssteder, også i form av hobbyer, interesse for omgivelsene i sin alminnelighet og for medmennesker i særdeleshet.

Kanskje haster det mer enn selv Fabricius-Møller og hans disipler drømmer om, å finne frem til et noenlunde holdbart balansepunkt i synet på det seksuelle. Vi har fått det servert hårdkokt og rett frem såpass lenge nå, at en splinterny og uforutsett fare lurar like om hjørnet: En frigid ungdom — utbrent, trist og kald. Har den tanken kanskje aldri streifet den nidkjære overlege?»

PROFESSOREN . . .

(Forts. fra forr. s.)

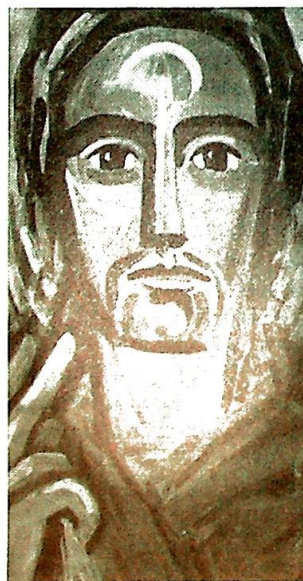
skelige natur, finnes der et grunnlag for en slik antagelse, og den har sin plass i den kristne bevissthet. Det er riktig at man ikke behøver å vente til alle mennesker er blitt kristne for å samle dem i kampen for en bedre og rettferdigere verden. Det kan også de kristne være enige i, og det er blitt sagt mange ganger fra de mest autoritative hold innenfor de forskjellige kristne kirkesamfunn. Men derfra til å gjøre de *human-etiske* dogmer til dette fellesgrunnlag, er der en meget lang og ufarbar vei. Og det må være oss tillatt å mene at de kristne dogmer har adskillig større bæreevne enn human-etikken når det gjelder å lære oss sann menneskelighet.

Et godt tiltak

I Oslo er der nylig — etter et års erfaringer i Det Norske Studentersamfunds regi — blitt grunnlagt et forum for filmforståelse. Oslo Filmklubb er blitt en ettertrykkelig suksess — og fortjener det ut fra sitt opplegg. Hverken fra filmmyndighetenes eller fra filmkritikernes side har det her hjemme vært lagt nevneverdig vekt på kvalitet og skjønn når det gjelder filmen som *kunst* — underholdningsverdien og de økonomiske hensyn har dominert i en grad som noen ganger har kunnet nærme seg det uanstendige, når det skal skje i kommunal regi. Desto gledeligere er det at så mange, ut fra en seriøs interesse for filmen som kulturfaktor, har sluttet opp om den serie eldre hovedverker innen filmkunsten som Oslo Filmklubb vil vise i vinterhalvåret hver lørdag ettermiddag. Medlemskontingen skal heller ikke avskrekke noen.

Særlig grunn er det til å gjøre oppmerksom på de to religiøse filmene som vises 22. og 29. oktober. Carl Dreyer's «Jeanne d'Arc» er en betagende studie i menneskeansikter — dette er stumfilmen på sitt høyeste, forsåvidt som den formår å fremstille rettssaken mot Jeanne d'Arc som en dialog, ikke i ord, men i *ansiktsuttrykk*.

HVA
ER
SANNHET?

Kristi Kongefest stiller oss overfor et spørsmål som i dagens evangelium likesom blir hengende i luften. «Hva er sannhet?» Vi har nærmest inntrykk av at Pilatus sier dette litt åndsfraværende eller med et oppgitt skuldertrekk. Han hadde vel ikke funnet annet enn et forvirrende sannhetsbegrep i tidens spissfindige filosofiske systemer. Pilatus ventet seg heller ikke noe svar som kunne gi spørsmålet en mening, for da han hadde sagt dette — forteller Johannes — gikk han atter ut til jødene og sa til dem: «Jeg finner ingen skyld hos ham.» Men det var mer enn et uskyldig menneske som var ført frem for ham, anklaget for å ha kalt seg jødernes konge. Det var Sannheten selv. Filosofien hadde ikke evnet å tolke sannheten for Pilatus, heller ikke forsto han at svaret på spørsmålet sto foran ham, speilklart uttrykt i et eneste

Den 29. oktober vises *Robert Bresson's* «En landsbyprest's dagbok» etter *Georges Bernanos'* betagende roman av samme navn. Den er et enestående stykke bevis på at filmkameraet ikke bare ser hva øyet ser, men kan legge et menneskesinn og et sjeleliv bart for tilskuerens blikk.

«Sannheten om hakekorset»

er en film som en bør ta sitt mot i begge hender og se. Av alle dokumentarfilmene om Hitler-epokens uhyrlige forbrytelser mot menneskeverdet er dette den mest rystende — ikke minst ved det nye bildestoffet den legger frem fra utryddelsen av jødene i Warsjawas ghetto. Dette er — for å bruke Evangeliets ord — «mennesket overgitt i menneskenes hender — til dem som øver tortur». At dette kunne oppstå på en grunn som hadde vært kristen grunn i over 1500 år, er et rystende bevis på hva det er den kristne mennesketolkning egentlig holder i tømme i mennesket — og hva det kan føre til, når den virkelig glipper.

Lengst i erindringen bevarer en nok bildene av de utmagrede smårollingene fra ghettoens gater, der de omringet av døende, med sine små resignerte oldingeansikter og øyne som har sett alt, sitter og venter på døden. *Axel Kielland's* kommentarer til *Erwin Leiser's* harmdirrende anklage av en film, er sobre og inntrengende. «Dette må aldri — aldri! — hende igjen,» er hans siste ord. De utløser hva alle tenker, i sinn som krymper seg under sannheten om hakekorset.

ord, selve Ordet som var hos Gud fra evighet av, og som var trådt inn i tiden i en fattig galileers skikkelse. «Men verden kjente Ham ikke.»

For den kristne er sannheten meget mer enn et begrep, et livssyn eller en adferd. Den er en levende person som var menneske og Gud på en gang. Ved Kristus er sannheten ikke bare blitt målet, men også veien til målet: «Jeg er Veien, Sannheten og Livet.»

Å finne frem til sannheten betyr ikke lenger å bygge opp et høytragende stillas av tankerekker, det er å se. Det er å lese den ut av Kristi eget liv, å gjøre Ham til sentrum i vår tilværelse, slik at alle spredte begreper og uklare definisjoner blir ledet inn under det ene, samlende lys.

Den hele, fullkomne Sannhet kan bare Gud nå til bunns i, for bare Han kan se inn i seg selv og si hvem Han er, bare Han kan uttrykke seg selv. Vi kan ikke fatte annet enn stykkevis og forstå at alt hva vi har og er må forklares i lys av Hans lys.

Hver gang vi vender oss mot oss selv, og ut fra oss selv prøver å uttrykke hvem eller hva vi er, da møter vi motsigelser og halve sannheter. Sier vi at vi er noe, så er det ikke sant, for vi er jo skapt av ingenting og ville falle tilbake til intethet hvis Gud bare et øyeblikk vendte seg bort fra oss. Sier vi derimot at vi ingenting er, så er vi like langt fra sannheten, for Kristus har verdsatt oss så høyt at Han satte sitt eget liv inn for hver enkelt sjel. Vi kan ikke finne klarhet i vår egen tilværelse uten først å gå veien om hele Sannheten og det fulle Lys, om Guds kjærlighet, hans skapende, frelsende og opprettholdende nåde.

Ofte begynner vi fra den gale kanten i vår iver etter å leve sant og rett. Vi ser oss blinde på mørket i oss selv, og så tar vi fatt på hver eneste skygge av ufullkommenhet, én etter én. Vi oppfører oss ikke klokere enn en som sitter i et mørkt rom og tror det nytter å få det lyst ved å skuffe mørket til side med energiske spadetak. Og vi

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

KATOLSK FORUM's annen foredragsrekke denne høst tar sikte på å belyse emnet

KIRKENS MYSTERIUM

Tirsdag 25. oktober kl. 20:

FRA PROTESTANTISMEN TIL KIRKEN ved pastor *O. Rørdam Bonnevie*.

Tirsdag 1. november kl. 20:

KIRKEN I DET NYE TESTAMENTE ved pater *Finn Thorn*.

Tirsdag 8. november kl. 20:

EN, HELLIG OG KATOLSK ved pater *Albert Raulin*.

Tirsdag 15. november kl. 20:

APOSTOLISK OG ROMERSK ved pater *Albert Raulin*.

Opplysninger om et eventuelt foredrags-arrangement for l'Abbé Pierre, som ventes å besøke Oslo i midten av november, vil senere bli meddelt.

blir så opptatt med denne håpløse kampen mot mørket som stadig velter tilbake igjen, at det ikke faller oss inn å lage en åpning for lyset. Mørket er ikke annet enn mangel på lys, og vi blir gående som i et fengsel inntil vi gjør oss fri fra oss selv og fører sannheten inn i vårt liv ved å la den overstrømme oss fra sin egen kilde, Gud selv.

«Sannheten skal gjøre dere fri.» Til gjengjeld må vi være med på å frigjøre sannheten, gjøre den forståelig for andre ved å vitne om at den eksisterer, om at Gud er til. Vi kan ikke vitne om det vi ikke kjenner, vi må først ha vært til stede og ha sett. Et menneske som lever i Guds nærvær er ofte et taust og ubevisst vitne når der er overensstemmelse mellom det å se og det å handle. Men vi setter grenser for sannheten, binder den på en måte fast i oss selv, når vi lever annerledes enn hva den har lært oss.

Men å uttrykke sannheten til fullkommenhet er ikke mulig for noen, det vil alltid være meget i oss som gjør den uklar for omgivelsene. Derfor gjør vi også sannheten en dårlig tjeneste hvis vi bruker vår egen skrupelighet som påskudd til aldri å vitne om den med ord, til aldri å la andre få del i vår religiøse overbevisning. Skulle vi vente til vi kommer på høyde med den sannhet vi gjerne vil vitne om, ville jo sannheten på forhånd være dømt til evig taushet i menneskeheten. Det virker alltid lammende på vår gode vilje når vi ikke tar blikket fullt av den objektive sannhet. Tar vi omveien om oss selv når vi ærlig ønsker å gå sannhetens ærend, da kan vi være sikre på at vår hellige iver blir stanset med en avkjøende dusj. Da legger vi sannheten i lenker, og vi selv blir stående bastet og bundet i selvbetraktning og motløs uvirkosomhet.

Evangelisten og mystikeren Johannes hadde ikke alltid vært den milde kjærlighetens apostel som skriftene vitner

François Mauriac.

AV ÅRETS NYE BØKER

Mauriac om Jesu liv

François Mauriac: Jesu liv. Ansgar forlag, 1960. 226 s.

I en krets av venner fortalte en gang den berømte romanforfatter og nobelpristager *François Mauriac* følgende historie: På gjennomreise i en fransk provinsby gikk han inn i en tilfeldig kirke for å skrifte sine synder og trådte inn i den første og beste skriftestol, hos en prest som han ikke kjente. Han gjorde rede for sin sjels tilstand og ble ikke så lite forbauset da presten i sin veiledning ga ham det råd å lese Mauriac's 'Vie de Jesus'! Forstår jeg Deres problemer riktig, sa presten, da tror jeg at det er en bok for Dem.» Anekdoten er ikke uten poeng — for så vidt som den illustrerer forfatterens forhold til verket, nemlig hvor personlig han har vært engasjert i det.

Det er faktisk en høyst personlig bok Mauriac har skrevet om sin Herre og Frelser. Men det vil ikke si at han har firt på sannhetskravet. Det har snarere vært hans hensikt å komme bakom det vanemessige Jesus-bilde, det konvensjonelle i de fleste skildringer av Gud-mennesket. Om det har lykkes for Mauriac å gi et bilde av Kristus som ikke er for sterkt farvet av forfatterens eget sinn, er et annet problem, og det ville nok ikke falle noen klok sjelesørger inn å anbefale denne bok som den *definitive* fremstilling av Kristus. Det er imidlertid langt flere enn Mauriac selv som med rette kan henvises til denne betagende studie. Er det kanskje ikke et felles krav hos de

om. Han begynte sin karriere som «tordensønnen» som ville nedkalle ild over de ugjestfrie samaritanerne, og han skjulte heller ikke at han stilte mot hedersplassen i Kristi kongerike, selv om Matteus forteller at moren førte ordet. Det var den forvandlende kraft fra Jesu egen personlighet som gjorde at Johannes ble en annen i den daglige omgang med den Mester han elsket og som han trofast fulgte helt til korset. Da han siden lot seg høre, var det som et ekko av Guds egen sannhet. Derfor er Johannes den av evangelistene som stadig taler om sannhet, lys og kjærlighet. Og det er også han som vil vi skal forstå at Ordet ble kjød, at sannheten ikke er et abstrakt begrep, men at den ble oss lik så vi kunne fatte den, lese den i trekk som ligner våre egne.

En sann mystiker er derfor ikke en livsfjern drømmer. Han er snarere mer virkelighetsnær enn verden liker og tolererer det. For den sannhet han er blitt gjennomtrengt

fleste moderne mennesker å komme bort fra klisjéer og sjabloner nettopp når det gjelder Guds hellige, og fremfor alt den helligste av dem, den menneskevoudne Guds sønn?

Verket er for så vidt ikke ukjent for det norske publikum, for så vidt som den nåværende utgave ikke er den første. Den samme oversettelse er allerede kommet ut hos Gyldendal (1938), men det er såpass lenge siden at det er et meget godt tiltak av Ansgar forlag å ha trykt den opp igjen. At oversetteren ikke er noen annen enn *Anders Wyller*, garanterer for dens kvalitet.

A. R.

Om det onde

Det ondes mysterium. En række foredrag fra det katolske akademikerstævne i Aakirkeby 2.—9. august 1959. Særnummer av Catholica. Maj 1960. 94 s.

Det er alltid med forventning og interesse man åpner et nummer av det danske tidsskriftet «Catholica», som nå i mer enn 16 år har vist seg i stand til å formidle sentrale katolske verdier i velredigerte og tiltalende hefter.

Denne gang står vi overfor et særnummer som allerede ved sin tittel gjør krav på vår oppmerksomhet. Så paradoksalt det enn kan høres, er det ondes mysterium, som i og for seg er like gammelt som menneskeheten selv, et brennende aktuelt spørsmål. Man kan ikke annet enn å glede seg over det valg som arrangørene for de katolske akademikerens kongress i 1959 traff angående emnet for deres stævne. Det er ingen hemmelighet at deltagerne også har hatt rikt utbytte av sitt opphold på Bornholm.

Det er ikke første gang at ønsket melder seg om å se på trykk foredrag som man har hørt og gjerne vil kunne komme tilbake til. Etter et stævne av samme art i Kristiansand (1948), hadde «Catholica» allerede utgitt et særnummer som senere har vært til nytte og glede for mange. Det var svært rimelig at denne løsning fristet til gjentakelse, så flere fikk anledning til å nyte godt av det arbeid som var blitt lagt i foredragene.

Det har imidlertid vist seg umulig å samle samtlige innlegg. Derfor har redaksjonen måttet gi avkall på den disposisjon som var blitt valgt for selve stævnet og som var temmelig omfattende. I den nye disposisjon finner man først en del innlegg hvor de forskjellige foredragsholdere viser hvordan man i litteraturen, i kunsten og i samfunnsvitenskapene tar stilling til emnet, og derefter de bidrag som viser hvordan vi som kristne både vil forklare og vise en vei ut av det onde.

Skal man få et overblikk over dette nummeret må man derfor snarere begynne med slutten, hvor pastor *Ib Ander-*

av i Guds nærvær, den tar han også med seg i det blikk han vender mot verden og i de ord som tolker hans overbevisning. Dette forklarer vel også hvorfor de store mystikere, de klartseende, ofte har vært en torn i øyet for de mer lysskye omgivelser. Det har alltid vært slik at den klare sannhet irriterer oss. Den er så altfor krevende, den tvinger oss ofte til å foreta en smertefull omplasing av verdiene. Vi liker den bedre når den blir oss presentert innpakket i filosofiske funderinger, for da har den meget mindre å bebreide oss.

En Oslo-avis siterte for noen uker siden dette ordet av Frank Buchman: «Fred er ikke noen idé, den er mennesker som blir annerledes.» Vi kan si noe lignende om sannheten. For Sannheten er ikke en idé, den er Gud selv som gjør oss annerledes når vi åpner oss for det lys som forklarer alt og som forvandler alt.

Søster Marie Louise. O. P.

sen skriver om «Sejren over det Onde»: «Samtlige de tekster (i Det nye testamente) som kan drages frem til bevis for dette mysteriums eksistens og til belysning av dets væsen, omtaler i virkeligheten kun indirekte det onde. Det, der direkte er tale om, er overvindelsen af det onde, frelsens mysterium.» Dette er avgjørende for forståelsen av det kristne syn på hele dette mysterium.

Det som Det nye testamente sier om selve det onde er blitt behandlet av P. H. Martensen s. j. og dr. med. Ruth Plum har forsøkt å tegne det katolske menneskebilde.

De øvrige bidrag konsentrerer seg om litterære (P. Roos, København, og J. Chydenius, Helsingfors), filosofiske (P. Refoulé, Sverige), samfunnsvitenskapelige (W. Friese, Tyskland), betraktninger. Ørnulf Ranheimsæters innlegg «Kristne perspektiver i kunsten» står i en særklasse: forbindelsen med kongressens hovedtema er snarere løs og det er fare for at dette meget givende foredrag unngår mange interessertes oppmerksomhet nettopp fordi man neppe vil søke det i et hefte om det ondes mysterium. Det ville være ønskelig om Ørnulf Ranheimsæter kunne utgi en ny essay-samling, hvor de bidrag han de siste årene har ydet forskjellige steder, kunne bli lettere tilgjengelige for dem som med interesse og sympati følger hans forfatterskap.

A. R.

«Ungdomsforbundets venner»

EN APPELL

Ungdommen av i dag er byggestenene til den katolske kirke i morgen. Kirkens posisjon i årene fremover er avhengig av de unges innstilling overfor Kirken. Derfor betrakter mange Kirkens ungdomsarbeid som et av de viktigste felter innenfor legmannsapostolatet. Her i Norge drives dette arbeide på mange plan: vi har Unge Norske Katolikkers Forbund og de lokale ungdomslag og -grupper. UNKF driver bl. a. ungdomsskoler (sommerskoler, vinterskoler og juniorleirer) og utgir ungdommens eget blad, «Katolsk Ungdom».

For å drive dette forgrenede ungdomsarbeid trengs, foruten personlig innsats fra ledernes side, velvilje og interesse fra folk, fremfor alt en økonomisk bakgrunn. Derfor er det opprettet en støtteorganisasjon kalt UNKF's Venner, og gjennom denne kan interesserte holde seg orientert om ungdomsarbeidet ved at UNKF sender sitt blad, «Katolsk Ungdom», og referat fra generalforsamlingene til medlemmene. «Vennene» har også adgang til og talerett på generalforsamlingene. På den annen side hjelper medlemmene UNKF ved forslag og idéer, og støtter økonomisk ved en medlemskontingent. Medlemskapet koster kr. 10.— pr. år eller kr. 100.— en gang for alle; andre alternativer etter ønske. Kontingenten betales over UNKF's postgirokonto nr. 193 25. Vennligst skriv tydelig navn og adresse på talongen av hensyn til distribusjonen av bladet «Katolsk Ungdom».

Vi håper på fortsatt støtte fra gamle medlemmer, og håper vi får mange nye.

Unge Norske Katolikkers Forbund,
Akersveien 5, Oslo.

*

Du er like ung som din tro og ditt håp, og like gammel som din tvil og ditt mismot. (Engelsk kilde)

I alderdommen er der ingen bedre trøst enn at man har lagt hele sin ungdoms kraft inn i verker som ikke eldes sammen med oss. (Schopenhauer)

Den 29. oktober kan dominikanernes nestor i Norge, pater M. G. Vanneufville, feire sin 70-årsdag, omgitt av sine ordensbrødres, sine konvertitters og sine mange venners respekt og hengivenhet. Han er født i Tourcoing i Nord-Frankrike. Etter tre års studier ved universitetet i Louvain i Belgia, der han som prestekandidat tok den filosofiske doktorgrad ved det av kardinal Mercier grunnlagte Institut Supérieur de Philosophie, ble han opptatt i dominikanerordenens novisiat. Samme år brøt imidlertid verdenskrigen ut, og som soldat deltok han i de første blodige sammenstøt ved Dinant-sur-Meuse, og ble tatt til fange der. Først etter fire års krigsfangenskap i Tyskland kunne han gjenoppta sine teologiske studier, og tok i 1925 graden *lector in sacra theologia* i det «gamle» Le Saulchoir, de nord-franske dominikanernes daværende studiekloster i Kain i Belgia.

Straks etter ble pater Vanneufville sendt til Norge, og begynte altså sitt arbeide her kort etter dominikanerordenens gjeninnførelse i vårt land. Her har han siden virket, bare avbrutt av fem års landflyktighet i Sverige under den tyske okkupasjon. Det er i løpet av hans lange arbeidsdag at dominikanerordenen — etter den beskjedne målestokk som ennå er Kirkens i våre land — virkelig har fått godt fotfeste igjen i Skandinavia. Fra 1938 til 1956 var han provinsialvikar for dominikanerne i Norden.

Pater Vanneufville's kloke judicium, varme menneskelighet og ektefulte fromhet har ikke minst gjort ham til en ofte søkt og høyt verdsatt sjelesørger. Hans ypperlige hukommelse og innlevende sympati for de mennesker som søker ham og som han sterkt føler ansvar for, har vunnet ham en mengde hengivne venner i de fem og tredve år han har viet arbeidet i Norge.

Den franske regjering hedret i 1955 pateren for hans arbeide «under tredve års innsats i Skandinavia» ved å utnevne ham til ridder av Æreslegionen, og dominikanerordenen meddelte ham for et år siden den sjeldne og høyt fortjente tittel av *praedicator generalis*.

BLIKK på TIDEN

PROBLEMATISK UNGDOM

■ «De gamle er eldst» sier et ord, som ofte brukes til å sette veslevoksne eller bråmodne ungdommer på plass. Underforstått: Egget må ikke ville lære høna å verpe.

Men skal så vi, som ikke lenger kan regne oss til de helt unge, på den annen side være redelige nok til å innrømme at det også gjelder den motsatte vei: «De unge er yngst!» Og så må ikke aldrende radikalere begynne å diktere dagens unge mennesker formentlig «unge» standpunkter — fra mellomkrigs-tiden!

Tor Bjerkmann heter en ung mann. Forleden ble han — sammen med en ung pike — intervjuet i Norsk Rikskringkasting om sitt syn på ekteskapet. Det synet falt ikke i alles smak. Det svarte nemlig ikke til den ortodokse oppfatning av hvordan unge mennesker «skal» tenke om den sak. «Fagfolkene» rykket da også — støttet av enkelte radiokritikere — ut i forferdet fylking og løftet pekefingeren over den formastelige. Han forsvare seg imidlertid uførtroddent («Dagbladet» 6. oktober), og sier ett og annet som vi vel knapt har råd til å trekke på skuldrene av, når det kommer fra en ungdom av idag:

«Så om kvinnen og hjemmet. Kan et menneske oppleve noe større enn å se barna vokse opp i det hjemmet en har skapt for dem, i tillit til sine foreldre? Kan en kvinne påta seg noen større, noen mer utviklende oppgave enn å oppdra disse barna til lykkelige og frie mennesker? Finnes det noe yrke hvor det er større muligheter for utfoldelse av alle sine evner, hvor det er mer takknemlighet å høste, men også hvor sjansene til å spille fallitt er så store som husmoryrket? Igjen nei. Det er da ikke nedvurderende for det annet kjønn når en mann sier at husmoryrket er en heldagsjobb, som krever sin kvinne fullt ut, og at unge jenter burde utdanne seg til dette yrket! Jeg protesterer på det mest innstendige når Caro Olden refererer disse mine uttalelser på denne måten: «...hun skulle bare utdanne seg som husmor og mor.» Bare — !? (...)

Vi lever i en tid hvor barn og ungdom er blitt samfunnsproblemer. Utallige statistikker over hvilken bakgrunn disse ulykkelige som kalles «kriminell ungdom» kommer fra, viser at det nesten alltid er i hjemmet det svikter. Skulle det så ikke være fornuftig å framheve betydningen av at flest mulig av disse får et godt hjem, hvor det alltid er en som føler omsorg for dem og forstår dem? For mange røster har i den seinere tid ensidig trukket fram de mange, gode, argumenter for at kvinnen skal utdanne seg til et yrke utenfor hjemmet. Det er på tide at det pekes på hvor nødvendig det er at en person er til stede i hjemmet til enhver tid, for å danne den trygge mur om barna som de må ha for å bli lykkelige og harmoniske.

Til slutt — hvor selvfølgelig det enn kan synes, er det visst nødvendig å peke på at moderne ungdom ikke er så naiv at den ikke vet at kvinnen oftere er dyktigere enn mannen enn omvendt, og at de derfor ville hevde seg glimrende i de fleste yrker hvor mennene nå er enerådende. Selvfølgelig skal piker som har lyst til det, utdanne seg til et yrke. Det som ble hevdet søndag, var at de unge piker sterkere enn nå bør gjøres klar over at de kommer til å stå sine barn nærmere enn noe annet menneske. De tar på seg et stort ansvar ved ikke å fylle den plassen, som ikke kan erstattes av hushjelper eller parktanter. Det er visstnok «moderne» å anse et yrke utenfor hjemmet som et større mål for kvinnen enn husmoryrket; la oss håpe det endrer seg.»

Er det ikke en nokså oppsiktsvekkende feilbedømmelse av ungdommens situasjon idag, uten videre å kalle dette et «uhyggelig, antikvert syn»? Tor Bjerkmann sier at han forstår det ikke. Det gjør ikke vi heller.

PÅ SKRÅPLANET

■ Den nye abortlov gikk — som ventet — forholdsvis lett igjennom Odelstinget. Selve prinsippavgjørelsen ligger jo hos

oss mange år tilbake — det er bare *graderingen* av fosterdrapet, de såkalte indikasjoner, som ennå kan reise debatt. Her er forvirringen til gjengjeld så utvilsom og splittelsen så påfallende at det synes å ha vakt pinlig oppsikt. Fra Margith Munkebye (a) som ikke eide betenkeligheter ved rent sosiale indikasjoner, til Sven Stray (h) som ønsket å begrense abort-inngrepet til den utvetydige livsfare, avspeilet tinget et rikt utvalg meninger om hva som berettiger oss til å bestemme over et medmenneskes rett til livet.

Monument - men ikke rettsikkerhet.

Karakteristisk var også den hårdnakkede stilltiende overenskomst om så vidt mulig å holde selve prinsipp-saken utenfor debatten — et opplegg som oser av dårlig samvittighet.

Det var ikke minst merkbart blant Kristelig Folkepartis representanter. Deres harmdirrende forsøk på å distansere seg fra radikalere standpunkter kan jo ikke skjule at de har gitt lillefingeren, og vel så det, i spørsmålet om fosterets ukrenkelighet, og så får de tåle å bli medansvarlige like til skulderen. Vi kan ikke se annet enn at «Dagbladet» har lett og logisk spill når det redaksjonelt (7. oktober) under den ufrivillig ironiske overskrift «Ny rettsbevissthet» skriver:

«Under stortingsdebatten blir det for enkelte gitt inntrykk av å være en himmelvid avstand mellom flertallet av Arbeiderpartiet med subsidiær tilslutning av Venstre og Høire på den ene siden og Kristelig Folkeparti og Senterpartiet på den annen side. Det er en stor gradforskjell, blant annet fordi Kristelig Folkeparti henger igjen i brutale strafferegler fra fortida. Men i prinsippet er det heller ikke mer enn et spørsmål om grad. Ingen hevder det kategoriske prinsippet fra den katolske kirkes teorier. De «evige livslovene» blir brukt akkurat så langt det passer, men også Kristelig Folkeparti godkjenner i en rekke tilfelle abort som den riktige utveien. Det inkonsekvente i partiets premisser ble dyktig avslørt av bl.a. arbeiderpartimannen Stava ng i går.

Flertallet setter som betingelse for å tillate abort at det er «naudsynleg til berging mot alvorleg fare for livet eller helsa til kvinna». Bondevik og Breivik fra Kristelig Folkeparti krever at inngrepet er nødvendig «for å hindra at ho vert helselaus». Senterpartiet vil kreve at inngrepet skal «hindre alvorleg fare for livet eller helsa til kvinna», og Ramndal og hans fraksjon krever at aborten er «naudsynleg til å avvende alvorleg fare for livet eller helsa hennar».

Det er vanskelig å forstå at loven vil gi grunnlag for forskjellig praksis hvilken av disse formuleringer som måtte bli vedtatt. Kristelig Folkeparti synes å ha tillit til en viss magisk virkning av ord, om de tror praksis vil bli annerledes etter deres forslag enn etter flertallets. Bondeviks motivering burde i sin logiske konsekvens føre til den katolske kirkes holdning — full avvisning. Men det våger han ikke, og heller ikke hans partifeller i Kristelig Folkeparti gjør det.»

Det er et underlig land vi lever i — visstnok det eneste i verden som har reist et offentlig monument til menneskefosteret. Var det ikke bedre om vi sikret det en absolutt rettsikkerhet?

MOT STRØMMEN

■ Hadde han ikke svart så godt for seg, ville der vært grunn til å synes adskillig synd på lektor Haakon Flottorp. Gjennom noen sindige og velinformerte kronikker i «Vårt Land» om Kirkenes Verdensråd er han kommet ettertrykkelig

på tverke av den beinharde anti-økumeniske parolen som nå målbevisst hamres inn i det protestantiske norske kirkefolket av den åpenbart ufeilbarlige pietistiske læremyndighet. I innlegg etter innlegg har han den siste tiden måttet fekte med rektor Carl Fredrik Wisløff om nødvendigheten av å skape litt sinn og fantasi for at der finnes andre kristentyper i verden enn den lokale — og at man kanskje kan lære noe ikke helt uvesentlig om hva kristendom er ved å lytte til dem i fordragselighet og i et felles forum.

Vi står — som katolikker — trolig dårlig til for egentlig å forstå poenget i debatten. Ihvertfall er det med en viss trettethet at vi ennå en gang dukker inn i noe som for oss fortøner seg som et merkelig ring-resonnement: Skriften tolkes ut fra bekjennelsen, som igjen skal måles på Skriften — og kullsviertroen på «Skriften alene» (som om Skriften noensinne er alene!). For oss må det jo — ikke minst på en norsk bakgrunn! — fortone seg slik, at hører ikke bevarelsen av den kristne sannhet med til selve Kirkens livsmysterium gjennom tradisjonen, ja så er det ikke godt å se hvordan de blott og bart menneskelige autoriteter: professorene, eksegetene, predikantene og generalsekretærene — kan hindres i å etablere seg som ufeilbare *de facto*. Den norske protestantismes historie mangler da såvisst heller ikke hverken på definisjoner og bannlysninger *ex cathedra*, i en grad og med en sikkerhet som ville utfordre ihvertfall katolsk kirketukt ganske over evne: Var ikke Paven ene og alene en garantert tolker av selve Kirkens tro og tanke, skulle vi ha oss frabedt hans belæringer!

Den katolske kirke vil idag gjerne møte ikke-katolske kristne til samtale, dersom det kan skje på en grunn som ikke på forhånd er gitt en skjev fortolkning. Utenkelig er det vel ikke at den økumeniske bevegelse etterhvert kan utvikle seg til et slikt nøytralt område. Gjennom hele kristenheten — den protestantiske og den katolske — går i disse dager trangen til å møtes og til å lytte til hverandres selvforståelse, mer enn vi noensinne har gjort. Gjennom hele kristenheten — bortsett altså fra blant annet dette lille, lukkede miljø i Europas nordkant som tydeligvis synes at selv dette uforpliktende er så rent for meget. Det er oppriktig forferdelse i rektor Wisløff's ord når han («Vårt Land» 19. september) beskriver den skrekkelige mulighet: Å skulle risikere en dag å måtte samtale med endog katolske kristne om hva Evangeliet egentlig sier:

«Katolske kirker er med, og nå om dagen fryder de økumeniske ledere seg ved utsikten til å få også romerkirken og paven med. Den kjensgjerning at en samtale med den romersk-katolske kirke er mulig, må hilses med glede, sier K.V.s eksekutivkomité. Uten å ha «Skriften alene» som eneste grunnlag håper de på store ting som resultat av drøftelse med Rom. Så blinde er de. Det trenges at de som har øye å se med, vil se.»

MED ÅPNE ØYNE

■ «Orfeu Negro» heter en fransk film som nylig har vakt oppsikt her hjemme, ved sin artistiske utnyttelse av Orfeus-sagnet i skildringen av de fattige farvedes hverdag og fest i Rio de Janeiro. Filmens atmosfære kan diskuteres — og er blitt

diskutert. Blant annet rettet en innsender — Idar Aarheim — i «Morgenbladet» (4. oktober) et skarpt angrep mot hva han kalte filmens «dekadente dødsartister». I et gjensvar (7. oktober) skriver en medisinsk student, Cato N. Aall noen ord som — bortsett fra den filmen det gjelder — står oppreist ved sitt egenverd. Han understreker den sterke forskjellen mellom nordisk og latinsk livsfølelse og moral, og tilføyer:

«Når det gjelder vårt forhold til døden, er vi meget forskjellige. Det er god tone hos oss å late som om døden ikke eksisterer. Vi skjuler den, vi tier om den, og vi lurer våre gamle over terskelen inn i døden. Latinerne møter døden med åpne øyne, vi kan bare tenke på skikken med den siste olje.

Er det nødvendigvis en motsetning mellom dødsbevissthet og livsglede? Er det ikke nettopp disse to oppveiet mot hverandre som gir større relieff? Men hos oss regnes det for respektløshet å streife inn på døden. Enten tales det ikke om den, eller man stirrer seg blind på den, annet er umoral. Jeg vet ikke hva man skal synes er verst: å neglisjere døden eller å fortape seg i den, tankeløshet kan være like ille som tungsinn.»

Der er muligens innslag av dekadens i «Orfeu Negro». Men der er ihvertfall ikke dekadens i denne virkelighetsnære og sunne reaksjonen på den!

Frater Candidus.

KRISTI KONGEFEST

Det minnes om at i den foreskrevne vigselbønn som leses i våre kirker på Kristi Kongefest skal et avsnitt, ifølge Den Hellige Fars bestemmelse, utgå. Det gjelder perioden: «Vær konge over alle som lever i hedendommens og Islams mørke og før dem til ditt lys og til ditt rike. Se også med din miskunn til ditt folks barn, det folk som så lenge var ditt utvalgte folk. La det blod som engang ble kalt ned over dem, flomme ut over dem som frelsens og livets bad.»

Det er ønsket om ikke å støte anderledes troendes religiøse følelser som har ført til denne endring.

over til-

- det tennes ikke maken!

DE RINGER . . .

VI BRINGER

BILLETTER OVER HELE VERDEN

METRO REISEBUREAU A.S

Karl Johansgt. 31 - Oslo - Sentrb. 33 32 80

UTLANDET

VATIKANET

Radio Vaticana utvider.

Fra og med denne måned har Vatikansenderen programmer også for Filippinene. Ialt omfatter senderen programmer på 28 sprog, og halvparten av alle sendinger kan også høres bak jern-teppet. En regner med en ytterligere utbygning av programmene i og med installasjonen av den nye 100 kilowatt-senderen som de tyske katolikker, på oppfordring fra kardinal Frings, kommer til å skjenke Pave Johannes til hans 80. fødselsdag.

BURMA

Buddhismen statsreligion.

Etter at den burmesiske statsminister U Nu nylig i det burmesiske parlament erklærte, at han av all kraft ville fremme lovforslaget om at buddhismen blir erklært statsreligion i Burma, er der kommet til kraftige demonstrasjoner fra de kristne i landet. Omkring 80 pst. av landets befolkning er buddhister. Både den katolske og den anglikanske biskop i hovedstaden Rangoon har overfor statsministeren erklært at de ikke vil motsette seg lovforslaget, men at mange av det kristne legfolk er sterkt imot det. U Nu har på sin side understreket at det ikke vil medføre noen begrensning av religionsfriheten eller annen diskriminering av ikke-buddhister i Burma.

COLUMBIA

Kirken krever jordreform.

Samlet til konferanse har de kolombiske biskoper sendt ut et opprop om allminnelig jordreform i landet. Der må reises «et korstog for bondenes frigjøring» dersom det virkelig skal herske en kristelig fred i landet, heter det i erklæringen. Biskopene henviser til den urettferdige eiendomsfordelingen og jordspekulantenes utbytning av bondebefolkningen, og etterlyser en reform-plan, noe som den karakteriserer som «en helt tvingende nødvendighet».

ENGLAND

Brevskole med suksess.

Det katolske informasjons-sentrum i London har i de syv årene det har arbeidet ført 6 000 personer til å be om opptagelse i Den katolske kirke. For øyeblikket følger 14 000 mennesker sentrets brevkurs i katolsk tros-lære. Hitil har 85 000 fulgt dette kurset, som omkostningsfritt tilbys den engelske befolkning gjennom annonser i dagspressen. Suksessen har vakt oppsikt, og har ført til at en i en rekke andre land har søkt å tilpasse metoden.

Sovjet-ambassadører til messe.

På FN-dagen leses der i London en messe for det diplomatiske korps. Den tidligere sovjetiske ambassadør i London, Jakob Malik, mottok alltid innbydelsen og var sammen med de øvrige sendemenn å finne på første benk i Westminster-katedralen. I år finner messen sted 24. oktober i jesuittenes Immaculata-kirke, og det vites ikke om Maliks efterfølger, ambassadør Alexander Soldatow, vil fortsette tradisjonen.

FRANKRIKE

Bispemøte i Paris.

Under forsete av erkebiskopen av Paris, kardinal Feltin, trådte de franske biskoper i dagene 12. til 14. oktober sammen til sin årlige konferanse i den franske hovedstaden. Møtet drøftet blant annet følgene av den nye skolelov, som gir de katolske friskolene leveligere kår, uten helt å løse deres problemer. Dessuten tok biskopene stilling til et stor-slagent kirkebyggningsprogram, som i løpet av de to kommende år tar sikte på å reise hele 2 000 nye kirkebygg.

OSLO

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandelvarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO ^A _S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

HALDEN

E. Sem A/s

Bøker — Papir — Trykksaker

Gunnar Setterquist

Elektrisk forretning. Aut. installatør
og radioforhandler

Tif. 1981 og 1733 — Storgt. 1

F. JØRGENSEN

Aut. rørlegger - Rørhandel

Tif. 1844 - 2535

HALDEN FARVEHANDEL

A. Sandaker, Torvet

Tif. 1264

SIGURD GRØNNERN

Manufaktur og utstyr

Tif. 2746

ØSTFOLD SNEKKERIFABRIKK

Dører — Vinduer — Trapper

Tif. 1630

LAOS

Kirken og borgerkrigen.

Urolighetene i Laos har ført adskillige tap over de katolikker som bor i landet. I hovedstaden Vientiane er domkirken sterkt skadd, og ellers i landet er en

Brevskolen om den katolske kirkes tro og moral

OMFATTER FØLGENDE

EMNER I 14 BREV:

Den kristne religion. Troen.

Om Gud, erkjennelse, treenigheten.

Jesus Kristus, synd og frelse.

Kirken.

Bibelen: Opprinnelse, Inspirasjon,

Bibelfortolkning, bibelbruk, bibel-

gransking, oversettelser, sprog.

«Evangeliene», «brev» og «epistler».

De hellige sakramenter.

Den hellige messe.

Det kristne ekteskap.

Maria og helgenene.

Den kristne moral.

Bønnen.

Spørsmål besvares av lærerne.

Kurspris kr. 10.—.

Katolsk Informasjon

Postboks 3664 - Oslo

rekke katolske institusjoner i opprørernes hender.

POLEN

Skjerpert kirkekamp.

En rekke meldinger fra Polen tyder på at den åndelige «våpen-stillstand» som under Ungarn-krisen i 1956 ble sluttet mellom landets kommunistiske diktator Gomulka og den polske kirkes primas kardinal Wyszynski, for å redde Polen fra «ungarske tilstander», truer med å ende i åpent brudd. På sin side har kommunistene ivrig tatt igjen med venstre hånd hva de ydet med den høyre, og har systematisk undergravd kirkens frihet, stikk i strid med alle avtaler. Både gjennom prekener og hyrdebrev har kardinalen skarpt kritisert regjeringens avtalebrudd. Under press trakk han den 18. september tilbake et hyrdebrev mot regimets kjempende ateisme overfor den katolske befolkning, idet myndighetene fryktet alvorlige uroligheter nettopp mens partisekretær Gomulka representerte Polen i FN. Kommunistenes forsøk på å avskaffe den religionsundervisning som de under krisen i 1956 tillot gjeninnført, har ledet til misnøye og uro i befolkningen, og situasjonen mellom stat og kirke er i øyeblikket ytterst spent.

Utspekulerte metoder.

De polske kommunisters metoder for å få knekket kirken mangler ikke sluet. På den ene side økes skattene til det umulige for de kirkelige institusjoner. På den annen side trer en «hjelpkasse» for utarmede sogn og klostre økonomisk støttende til — på visse betingelser. Nylig har biskopen av Siedlce, Mgr. Ignacy Swirski, advart sine prester mot å ha noe som helst å gjøre med en slik kommunist-dirigert «hjelpkasse». «Regjeringen vil kjøpe oss med almisser», skriver han i sitt hyrdebrev, og beretter om hvordan myndighetene i hans stiftsstad først beslagla tomtene for et planlagt preste-seminar som pant for «ubetalt gjeld» — og der- nest, gjennom en «Caritas»-forening som kommunistene i stillhet har overtatt, tilbyr seg å hjelpe. Hjelpen er ikke nettopp gratis!

VEST-TYSKLAND

En halv million i Oberammergau.

Pasjonspillene i Oberammergau er slutt for denne gang, etter ialt 93 oppføringer. Det er den 35. sesong i spillens historie. En regner med at ialt 518 000 mennesker har overvært spillene i denne sesong — mange av dem var deltagere i den eukaristiske kongress

i München. Hva nasjonalitet angår, kommer selvfølgelig tyskerne først, men dernest følger hele 103 000 fra Storbritania, 60 000 fra USA, 9 000 fra de skandinaviske land, 4 800 fra Benelux og 4 100 fra Irland. Fra Afrika kom der 2 500.

Alle de medvirkende i spillet — omkring 1 400 personer — gjorde ved sesongens slutt den tradisjonelle takkevalgfart til klostret Ettal, noen kilometer fra Oberammergau.

UNGARN

Lærerne under press.

Til Vatikanet er der innløpet pålitelige meldinger om at den psykiske terror er skjerpert, mens den fysiske politi-terror har avtatt i Ungarn i den senere tid. For øyeblikket er det lærerstanden som må tåle tyngden av kommunistenes press, idet disse krever en dogmatisk ateisme knesatt i skoleverket. Ungarske lærere blir truet med konfiskasjon av pensjonsretten dersom de selv deltar i kristne gudstjenester om søndagen. Studenter som ønsker å utdanne seg som lærere i de høyere skoler blir nektet adgang til studiet dersom de ikke før artium skriftlig har gitt uttrykk for et ateistisk livssyn.

<p>NORLØFF Jernvareforretning A/S Drammen - Tlf. 83 65 80</p>	<p>Kjente Drammens- firmaer</p>	<p><i>Drammens malerforretning</i> Tlf. 83 39 16 - 83 33 32 Inneh. Asbjørn Gundersen</p>
<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen</p>	<p>GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN</p>	
<p>C. H. PEDERSENS EFTF. Bakeri - Konditori - Kafé Haugesgt. 3 - Tlf. 83 28 63 DRAMMEN</p>		<p>TYRILYS ^{1/5} TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspresseri</p>
<p>Artikler for syke- og barnepleien Drammen Bandageforretning Øvre Storgt. 7 - Tlf. 83 11 71</p>	 <p>ATHORESEN KOLONIALFORRETNING Tlf. 83 26 59</p>	<p>PT. PEDERSEN & BERG A/S Farvehandel - Kjemikalier Parfumeri - Spør oss Etabl. 1883 - Tlf. 83 21 85 DRAMMEN</p>
<p>En gros Detalj Fiskebryggen - Etablert 1887 Tlf. 83 13 66 - 83 32 60</p>	<p><i>American Foto</i> SPESIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER Engene 4 - Tlf. 83 11 45 Filial: Tollbodgt. 16 - Tlf. 83 65 65</p>	<p>BRAGERNES FARVEHANDEL Tlf. 83 27 55 - 83 40 58</p>
<p>HARALD LYCHE & CO. Bøker - Papir - Toalettsaker Sportsartikler - Leketøy</p>		<p>H. KOLDERUP N. Storgt. 12 - Bragernes Tlf. 83 13 62 - 83 36 48 Gå til fagmannen når det gjelder møbler</p>

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 77 87 - 69 43 72

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCE BUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

A/S Norsk Medicinsk Varehus

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell - Brilleoptikk

Pilestredet 7

Tlf. 33 43 70

OSLO

Service-avdeling

Apotekerveita 4 - Tlf. 24 921

TRONDHEIM

Kjente firmaer

En kjærkommen
gave:

VIEVANNSKAR

i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Walligani

STORTINGSGT. 22

NEDRE SLOTTSGT. 25

OSLO

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo

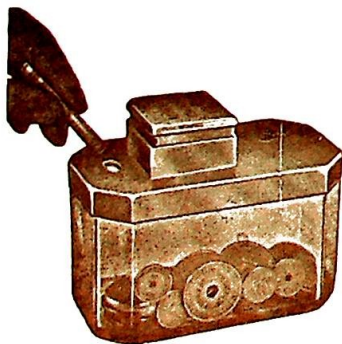
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

WISBECH

ANTHROPOLOGISK
Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler